

Kolay konularda zor yazılar yazmaktansa, zor konularda kolay yazılar yazmayı tercih ediyorum. İlki daha *saygın* bulunuyor, insanlar anladıklarına değil, anlamadıklarına saygı duyuyor. Sanırım anlamadıklarında kendi eksikliklerinden sayıyor ve bu eksikliği hatırlatan her şey gibi, anlamadıkları yazıya da saygı duyuyorlar. Anladıklarında böyle bir eksiklik hissi yok, *zaten bildiklerini* anlatıyorsun insanlara.

Benim de anlaşılmayan yazılarım vardır ve belki çoktur. Bununla beraber, anlaşılmamayı bir hedef haline getirmediyimi iddia edecek kadar sarih yazmaya çalışıyorum. Ufacık konulardan sayfalarca analiz çıkaranlara hayranlığım ebedi ancak edebi değil.

Dini tartışma yazısında eksik bıraktığımı veyahut üstünkörü geçtiğimi düşündüğüm bir yer var: Dinde yenilik meselesi.

Kaynaklarda bir yenilik olmadığına göre, dindeki *yenilik* sadece usulde olabilir. 20. yüzyılın İslami cereyanlarının önemli bir kısmı kendine has usuller üretmeye çalıştılar. Burada sürpriz yok.

Bir noktada herkes kendi usulünü kendi belirliyor. Kaynaklara doğrudan yaklaşmayı tasvip etmeyenler dahi, kaynaklara kimlerin yaklaşımını *ciddi*, kimlerinkini *gayriciddi* bulacaklarına kendileri karar veriyor. Burada vazih bir kriter yok, hemen tüm dini *akıl yürütmede* olduğu gibi, *dairevi mantık* işliyor. *Falanca alimin iyi olduğuna nasıl karar verirsin?* sorusunun cevabı *aynı alimin yazdığı kitaplardaki kriterler* oluyor.

Buradan mucizevi bir *çözüm* beklentisi bende de uzun zaman vardı. Yani birinin (*Mehdi!*) gelip, bu uyuşmazlıkları çözeceğine inanmak hoşuma gidiyordu. Sonradan, bu uyuşmazlıkların belki de bu konuların tali meseleler olmasından kaynaklandığını düşünmeye başladım. Hiçbir İslam *mezhebi*, mesela yalan söylemeyi veya insanları aldatmayı tasvip etmez. Bu konuda tartışma yoktur. Meselelerin ahlak tarafında, hemen herkesin ittifakla söylediği pek çok şey var. Ve bizim asıl eksikliğimiz belki de nisbeten az önemli konulardaki ihtilaflara bakıp, önemli konulardaki ittihadı gözden kaçırmamız. Veyahut önemli konulardaki ittihadı da, bu ihtilaflara bakıp yok etmemiz. Daha da veyahut ittihadın temeli olan ahlakı, bu ihtilafları bahane edip rafa kaldırmamız.

Biriyle dinde ayrı usuller takip etmek: Diyelim biri şeyhe intisabı şirk görür ve diğeri *şeyhi olmayanın şeyhi şeytandır* fikrinde. Bu ikisinin de *aynı anda* doğru olması zor ama her ikisinin de ahlaklı olması, birbirine güzel sözle yaklaşması, içi dışı bir olması, yaptıkları işlerde Allah'a hesap vereceklerini unutmaması mümkün. Böyle olduktan sonra, ihtilaf noktalarında samimi bir *Allah hepimize hidayet etsin*'den gayri aklıma gelen yok.

Şimdi burada, gündem malum, Siyonist vaizin *başörtüsü fûruattandır* vecizesi akla gelebilir. Bu söz, içeriği doğru, maksadı yanlış bir söz olarak, evet, söylediğimle *paralel* anlamda velakin kendileri için sadece başörtüsü değil, ahlaki hemen bütün doğrular, hukukun temel prensipleri, insanların temel hukuku da fûruatmış ve aramızdaki arızanın kaynağı da bu zaten. Yoksa, Türkiye’de (ve dünyada) *başörtüsü farz değildir, sadece o döneme has bir kıyafettir* dediği halde, ahlaken doğru olduğu için *siyonist* ithamına maruz kalmayan pek çok müslüman var.

Aramızdaki ihtilaflar derin ihtilaflar olabilir, bunların büyük kısmı bu dünyada çözülemeyecek cinsten, *yeni vahiy* gerektiren ihtilaflar da olabilir. Velakin doğru olmak, içi dışı bir olmak, ne istediğini ve bunu ne için istediğini açıkça ortaya koymak herkesin ortak vazifesi.

Ha biri, *Amerika’dan ve onun yavuklusu İsrail’den ayrı iş yapamayız* diyerek onlara intisap edip, onun kölesi olmuş. Ahlaken doğru olduğuna inansak, içinin dışının bir, altının üstünün benzer piştiğini gözlesek sırf bunu söylediği için onunla kimse uğraşmaz. Ama ikiyüzlülük ve ihanetin karşılığı her yerde, herkes için aynı.